

Το τέλος -ένας μονόλογος-

Γυναίκα μόνη, όμορφη, τριακονταετής. Καθιστή, μετά όρθια, πάντα μόνη. Χώρος κλειστός, ελάχιστα φωτεινός, παλιά ωραίος. Η ατμόσφαιρα έχει κάτι το πένθιμο. Το πρόσωπο κάτι το μόνιμο και κάτι το μόνο. Παρουσία δυναμική κι όμως μετέωρη. Ησυχία γύρω αν και φαίνεται κάπου έξω να φυσάει. Δυνατά και επίμονα. Σαν κάτι να πρέπει να νικηθεί. Ή κάτι άλλο να κατακτηθεί. Λοιπόν, η γυναίκα στέκεται, οι κινήσεις της κοφτές –κυρίως με τα χέρια. Σαν κάπου να απευθύνεται. Ο λόγος της αργός, μακρόσυρτος, με εξάρσεις.

Αλλά το παιδί που φέρω, με φέρει κι αυτό και μπερδευόμαστε στη σκέψη. Αυτή η παρτίδα δε θα βγει ποτέ. Σημασία θα έχει πάντα η προσπάθεια και η επιμονή. Κι αυτές, ας πούμε, ότι μπορεί και να μην έχουν τέλος· δε λήγουν. Υπάρχουν, βέβαια, και πράγματα που έχουν τέλος. Και αυτά είναι τα περισσότερα: τέλος έχω εγώ, έχεις εσύ· θυμάσαι το τέλος μας; Θα μου πεις, κάθε τέλος σηματοδοτεί μια καινούργια αρχή. Ναι, αλλά πάλι τέλος είναι, δεν είναι; Δεν απαντάς για τον πιο προφανή λόγο: είσαι και εσύ μέσα στο τέλος· το δικό μας έφερε και το δικό σου. Το δικό σου θα φέρει και το δικό μου. Το δικό μου, κι αυτό τώρα πρώτη φορά θα στο πω, θα φέρει και του παιδιού που φέρω και καμιά φορά με φέρει. Κι αν αυτό το παιδί είναι λίγο δικό μου, είναι σίγουρα άλλο τόσο δικό σου. Έτσι, με επαληθεύει: κάθε τέλος είναι μια καινούργια αρχή. Η τουλάχιστον μπορεί να είναι. Γιατί όταν εμείς τελειώσαμε σε αυτό τον κόσμο, είπαμε ας δοκιμάσουμε να αρχίσουμε αλλού. Μετά τα πράγματα άρχισαν να μπερδεύονται, δε στο κρύβω. Κι αυτό γιατί δεν επιλέξαμε μαζί να τελειώσουμε, ούτε, βέβαια, αποφασίσαμε από κοινού να ξαναρχίσουμε. Σε αυτές τις περιπτώσεις το μεγαλύτερο τμήμα των αποφάσεων δεν είναι παρά άμεση απόρροια σκέψης, με αποτέλεσμα αυτές οι αποφάσεις να μένουν στη σκέψη: να μην ανακοινώνονται, απλώς να παίρνονται. Πήρα κι εγώ την απόφαση να δώσω τέλος, πήρες κι εσύ την απόφαση να κάνεις αρχή. Και οι δύο υπολογίσαμε δεόντως το εμείς: εγώ ως τελειώσαμε, εσύ ως αρχίσαμε. Ήμαστε πάντα αλτρουιστές!

(μικρή παύση –κάθεται, ανήσυχη, πάντα μόνη)

Ήμαστε πάντα ένα.. Μόνο που εγώ αποκαλύφθηκα, δε γινόταν αλλιώς. Δεν μπορούσα να λήξω κάτι χωρίς να στο δείξω. Δεν μπορούσα να μείνω χωρίς εσένα, με το να είμαι με εσένα. Γι' αυτό, και μόνο γι' αυτό, στο ορκίζομαι, σου ζήτησα να

φύγεις. Και επέμεινα πάρα πολύ για να καταφέρω να με ακούσεις και πράγματι να φύγεις. Τώρα, το φανερό μου τέλος, διαδέχτηκε η μυστική σου αλήθεια. Γιατί, πώς το έκανες δεν ξέρω, αλλά φεύγοντας άφησες πίσω σου ένα παιδί. Και για να κάνεις τη διαφορά δε μου το είπες. Δε με ειδοποίησες, δεν το συζήτησες, δε γύρισες ούτε για να χλευάσεις. Έτσι που κάποτε σκέφτηκα: λες να μην το ξέρει; Αλλά είμαι σίγουρη ότι το έκανες επίτηδες. Είμαι σίγουρη ότι έτσι με εκδικείσαι. Δεν ήθελα να είμαστε ποτέ χωριστά, το ξέρεις. Κι αλήθεια, το ίδιο δεν ίσχυε και για σένα; Αλλά δεν είναι τρόπος αυτός να φέρεσαι. Σηκώθηκες και έφυγες, ωραία. Στο ζήτησα, ναι. Χάριν του τέλους. Αλλά και εσύ...

(παύση – σηκώνεται απότομα, σαν να επιτίθεται στο κενό· νευρικό περπάτημα, σχεδόν υστερικό)

Πάντα εσύ και ο ιδιαίτερος τρόπος σου! Εσύ και οι αρχές σου! Δεν έχασες την ευκαιρία να μου δείξεις το φαινόμενο της αρχής. Και τι με νοιάζουν εμένα τα φαινόμενα; Κοίτα, όμως. Μη με ρωτάς από πού· δεν ξέρω, κοίτα από ψηλά, από μακριά– έτσι κι αλλιώς αυτό το κοίτα σημαίνει νιώσε: κυοφορώ μα δε στο ζήτησα. Και αν θέλω να σε εκδικηθώ, δεν το μπορώ. Και αν το μπορώ, δεν το θέλω. Γιατί αυτό το δίκτυο αλληλεπίδρασης μεταξύ μας έχει τελειώσει. Και ευθύς αμέσως άρχισε μια άλλη σχέση, μα αυτήν δεν την επέλεξα. Εγώ μόνο εσένα επέλεξα κι εσύ έχεις φύγει. Έτσι απλά, έφυγες. Θα μπορούσες να μείνεις. Να μην προκαλέσεις το τέλος· όχι, δε φταίω εγώ. Μονάχα το πρότεινα ξέρεις, έστω και επίμονα. Άρα δε φταίω εγώ. Εσύ είσαι που δεν αναλαμβάνεις τις ευθύνες σου. Και δεν είναι τώρα η πρώτη φορά – κάθε άλλο. Όλο τα ίδια και τα ίδια. Και μετά λουλούδια και χαρές - ξέχνα το! Μα είναι δυνατόν να ζήσω χωρίς εσένα, αλλά με κάτι δικό σου; Τι είδους παραλογισμός είναι αυτός; Γιατί το ζω όλο αυτό, είπαμε; Αστείο, αλήθεια! Και όλο ρωτάω και ρωτάω... Αλλά ούτε που περιμένω να μου απαντήσεις.

(παύση – κάθεται ξανά, πιο ήρεμη)

Δε θέλω, βλέπεις, να αντιμετωπίσω την πραγματικότητα. Άλλωστε δεν μπορεί να είναι αυτή η πραγματικότητα: για τι παιδί μιλάμε τώρα; Όχι μόνο αγέννητο, αλλά και ανύπαρκτο. Το βλέπεις εσύ πουθενά; Το νιώθεις μήπως; Ήμουν σίγουρη. Ε, λοιπόν, δεν υπάρχει παιδί, δεν υπάρχει τίποτα. Ήθελες να κάνεις μια αρχή, ε; Την αρχή της

εκδίκησης. Να στηρίξεις την αρχή της αρχής. Στα κομμάτια όλα. Δεν υπάρχει αρχή, μόνο τέλος. Και το έγραψες εσύ. Παραδέξου το μία φορά μονάχα και μου αρκεί. Τι μου αρκεί... Δε μου έμεινε, ξέρεις, τίποτα. Δεν ελπίζω, δεν περιμένω, δεν έχω σε ποιον να μιλήσω. Καμιά φορά δε βρίσκω και τι να κάνω. Κι αν βρω, πάλι, πώς θα το κάνω; Άλλοτε σε ψάχνω και εύχομαι με όλη μου τη δύναμη να μη σε βρω ποτέ. Κατέληξα να σε φοβάμαι. Όπου να 'ναι, είμαι σίγουρη, θα πω πως σε μισώ. Και βέβαια θα το εννοώ. Αλλιώς θα το έλεγα; Μα, αν μισώ εσένα δε πάει να πει ότι μισώ και καθετί δικό σου.

(μικρή παύση –σκέφτεται λίγο, σα να φεύγει με τον νου)

Όχι, αυτό είναι άλλο. Κάθε πράγμα έχει τη δική του υπόσταση -πόσο μάλλον κάθε ον. Νομίζεις εσύ ότι υπάρχεις μέσα σε όλα; Μόνο μέσα σου και μου είναι αρκετό, μου είχες πει την άλλη φορά που σε ρώτησα. Τι τα θυμάμαι τώρα... Άδικος κόπος και δίχως λόγο ταραχή. Είναι που πρέπει να βάλω τέλος. Κι είναι που έβαλα, αλλά εσύ ακόμα και εκ των υστέρων με εμπόδισες και μου μούδιασες τα αισθητήρια, γιατί δε φέρθηκες τίμια και δεν το περίμενα αυτό από σένα. Δεν ξέρω τι να κάνω, αλλά σίγουρα δεν έχω το κουράγιο να σε εκδικηθώ, ούτε να σου θυμώσω, ούτε να σε φωνάξω πίσω. Δεν έχω ιδέα πώς να το κάνω αυτό άλλωστε, το μόνο σημάδι που άφησες φεύγοντας το φέρω μέσα μου. Και με φέρει και αυτό. Αλλά δεν είναι αλήθεια, γιατί δεν μπορεί να είναι. Αυτό δε με φέρει. Αν κάποιος φέρει κάτι σε όλη αυτή την ιστορία, αυτή είμαι εγώ και φταις εσύ γι' αυτό. Κι η ευθύνη σου αυτή δεν έχει τέλος. Σ' αγαπώ.

(νέα παύση, απότομη –σοκαρισμένη σηκώνεται, περπατά· βήματα μικρά, βιαστικά)

Μα τι λέω τώρα; Αφού, όμως δεν μ' ακούς μπορώ να λέω ό, τι θέλω. Μπορώ αντί να μισώ να αγαπώ και μπορώ αντί για μισό να σου δίνω ολόκληρο το εγώ μου. Να τελειώσει κι αυτό εδώ και ανάλαβε μετά εσύ να κάνεις λόγο για αρχή. Ποια αρχή; Αυτή είναι παιδική, σε βρεφικό στάδιο. Με ταραάζουν πια ακόμα και οι λέξεις. Σε λίγο θα αρχίσω να έχω και ναυτία, αλλά θα είναι ακόμα όλα ψεύτικα. Έτσι έκανες πάντα: δεν παραδεχόσουν τίποτα ώσπου με εξομοίωσες με το αναληθές εγώ σου και τώρα πώς να αντιμετωπίσω την κατάσταση; Παλιά ήταν άλλο. Αλλιώς. Παλιά ήμασταν μαζί και, ως μαζί, εντάξει, λειτουργούσα: το εμείς μαζί το γνώριζα. Αλλά μόνο

εκείνο. Κάποτε ήξερα και το εσύ, το εσύ μαζί μου, μα πάει καιρός. Τώρα; Τώρα δεν έχω ιδέα τι πρέπει να κάνω κι εκτός από εμένα, καλούμαι να δεχτώ και ένα άλλο εσύ. Εσύ, ναι. Πώς θες να το πω, δηλαδή; Αυτό; Εκείνο; Όχι βέβαια εγώ! Ούτε εμείς. Για κοίτα... Να δεις που αυτό ήθελες τελικά. Να το πω εμείς. Άρα δε σε ένοιαζε το φαινόμενο της αρχής, ήθελες απλώς να μην υπάρξει τέλος. Δοκίμασες το φαινόμενο της παρεμπόδισης του τέλους. Έθεσες μόνος σου τους κανόνες, ούτως ώστε να μην μπορώ να έχω λόγο, και φρόντισες να συμπεριλάβεις σε αυτούς το δικαίωμα της μονομερούς απόφασης, σε βάρους του άλλου, προς όφελος ενός εμείς. Αλλά για να υπάρξει εμείς πρέπει να το θέλουν τουλάχιστον δύο. Άσε που πρέπει και να υπάρχουν τουλάχιστον δύο. Με έναν δε γίνεται τίποτα. Και αφού έφυγες και εδώ είμαι μόνο εγώ, δεν υπάρχει εμείς. Τέλος! Σωστά; Πολύ σωστά. Γιατί το παιδί είναι ανύπαρκτο. Εσύ δεν το νιώθεις κι εγώ δεν το βλέπω πουθενά. Όχι, μην αρχίζεις τα ψέματα. Δεν υπάρχει περίπτωση να το νιώθεις. Πώς γίνεται αυτό; Για ποια αρχή πρόκειται; Θα σου πω εγώ: το τέλος συχνά προκαλεί ψευδείς μαρτυρίες: δε με νοιάζει, δε σε νοιάζει. Κουράστηκα. Και με τα ψέματα και με τις αλήθειες ακόμα που σε αφορούν. Χίλιες φορές κουράστηκα.

(παύση –κάθεται κάτω αυτή τη φορά, στα γόνατα)

Και αυτό μου προκαλεί μόνο αρνητικά συναισθήματα. Έντονα μάλιστα. Χρώματος σκούρου και γεύσης πικρής. Όλα αυτά τα συναισθήματα είναι για σένα. Ακόμα κάτι νιώθω για σένα, αλλά είναι παράξενη η φύση του. Κακία, λύπηση, λησμονιά, αμηχανία, κάτι δυνατότερο, με πιο πολλά γράμματα, (με τι να μοιάζει;), πιο ηχηρό, κοφτερό. Κάτι κραυγαλέο, βαρύγδουπο, τρομακτικό. Κάτι που δεν θυμίζει αγάπη. Τι αγάπη; Όχι αγάπη; Τι παθαίνω; Δεν παθαίνω; Εντάξει, δεν σε μισώ, αλλά πάρε από 'δω κάθε τι δικό σου, δεν αντέχω να το έχω, δεν αντέχω να το ξέρω, ούτε να συνδέομαι μαζί σου αντέχω. Τι τέλος είναι αυτό ημιτελές; Μισή έκλειψη! Σε λίγο θα προβάλεις μπροστά μου ολόκληρος σα να μην τρέχει τίποτα. Και εντάξει εσένα μπορώ να σε αντιμετωπίσω – σε ξέρω καλά: είσαι μέρος του εμείς. Αλλά τι θα γίνει με το παιδί; Εγώ το φοβάμαι, να ξέρεις. Δεν θέλω να έχω καμία σχέση μαζί του. Αν τολμήσει ποτέ να γίνει αλήθεια κι αν έρθει να με βρει, θα το κοιτάζω στα άδεια μάτια και θα του πω: «σε μισώ». Όχι, δεν θα είναι αλήθεια. Είπαμε: μου έμαθες να λέω ψέματα. Θα το πω μόνο για να το τρομάξω, να το απωθήσω. Να το διώξω από μένα. Ας έρθει σε σένα: κι αυτό μια καινούργια αρχή θα ήταν, σωστά;

(παύση –μένει για λίγο αναποφάσιστη, σιωπηλή)

Θα του το πω. Όχι, δε θα του το πω. Δε θα του μιλήσω ποτέ. Ευτυχώς, δηλαδή, που δε θέλω να του μιλήσω, γιατί δεν υπάρχει. Φαντάζεσαι να ονειρευόμουν να το δω; Να είχα πλάσει ολόκληρους διαλόγους στο κεφάλι μου; Στο τέλος θα τρελαινόμουν! Ευτυχώς που δεν υπάρχει.. Ευτυχώς που δεν τρελαίνομαι! Α, όχι ακόμα, όχι ακόμα... Δηλαδή, τελικά, το ευτύχημα είναι ότι πια δεν υπάρχουν ούτε εσύ. Τώρα θα πάψω να υπάρχω κι εγώ και θα επαληθεύσω την αρχή της αρχής: με το τέλος μου θα αρχίσει να υπάρχει ισορροπία. Θα ισορροπήσει το μη εσύ με το μη εγώ. Το παράξενο είναι ότι τότε θα τελειώσει και το παιδί πριν ακόμα αρχίσει. Δεν ξέρω, αυτό με μπερδεύει κάπως ως σκέψη. Μήπως έχεις καμιά σχετική αρχή; Αλλά τι αρχή να έχεις; Εσύ ό, τι αρχίζεις είναι εναντίον μου. Άσε, μη μου πεις. Θα τη βρω μόνη μου, σε πείσμα της μονομερούς σου στάσης. Θα την πω αρχή της ανυπαρξίας. Και, σύμφωνα με αυτήν, ό, τι γεννάται από ένα εμείς που διασπάται οριστικά δεν μπορεί να υφίσταται, παρά μόνο ως εικασία. Τι έχεις να πεις τώρα; Τι να πεις τώρα. Τώρα δεν είσαι κι εσύ παρά μια εικασία. Αλλά ούτε αυτό είσαι. Εσύ δεν είσαι. Ούτε εγώ είμαι. Ισορροπία.

(αφήνεται και ξαπλώνει αργά, κάτω, πάντα μόνη)

ΤΕΜΠΡΙΔΟΥ ΓΙΩΤΑ